

Vnitřní předpis – PORADENSKÉ SLUŽBY

na Vyšší odborné škole, Obchodní akademie, Střední zdravotnické škole a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196

V souladu s § 120a odst. 2 zákona 561/2004 Sb., o předškolní, základní, střední, vyšší odborné a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a Vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, stanovují složení pedagogických pracovníků školy, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole.

Všechny činnosti uvedené v § 7 odst. Vyhlášky 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů (platné od 1.1.2026) – viz tabulka

Poskytující osoby:

1. Výchovná poradkyně: Ing. K. Steidlová (VP)
2. Školní metodik prevence: Mgr. M. Pitnerová (ŠMP)
3. Třídní učitel (TU)
4. Pedagogický pracovník (PP)
5. Vedoucí vychovatel DM (VVDM), vychovatel DM (VDM)
6. Zástupce ředitelky školy (ZŘ)
7. Ředitelka (Ř)

	Činnost	Poskytující osoba
1	Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	VP, TU, PP
2	Sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření	VP, TU, PP
3	Prevence školní neúspěšnosti	ŠMP, TU, PP
4	Kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění	VP, ŠMP, TU
5	Podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami	ŠMP, TU
6	Podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	ŠMP, ZŘ, PP
7	Průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení	VP, ŠMP, TU, PP, VVDM
8	Včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů	PP, TU
9	Předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace	ŠMP, TU, PP
10	Průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou	VP, Ř, ZŘ, PP, TU, ŠMP
11	Metodická podpora učitelům při použití psychologických, speciálně pedagogických, sociálně pedagogických a logopedických postupů ve vzdělávací činnosti školy	Ř, ZŘ, VP, ŠMP
12	Spolupráce a komunikace mezi školou a zákonnými zástupci	TU, ZŘ, Ř
13	Spolupráce školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními	VP, Ř

Naše škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování. Výše uvedení pedagogičtí pracovníci, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole, se dále podílejí na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytují součinnost školským poradenským zařízením a spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků.

Tento vnitřní předpis byl projednán v pedagogické radě dne 17.12.2025

V Klatovech dne 18. prosince 2025

**Ing. Rabušicová
ředitelka školy**

Strategie předcházení a řešení školní neúspěšnosti žáků Školní rok 2025/2026

Zpracovává se dle vyhlášky č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních a dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a je součástí preventivního programu školy.

Školní neúspěšnost žáka rozumíme žáka prospěchově velmi slabého, kterému hrozí z důvodu neprospěchu předčasné ukončení studia před vykonáním maturitní zkoušky. To je následně spojeno s vysokým rizikem nezaměstnanosti, vzniku závislosti na sociálních dávkách, chudoby, případně i sociálního vyloučení nebo rozvoje sociálně patologických jevů. U některých žáků jsou typické zároveň časté absence i neomluvené hodiny.

Obecně se jedná o žáky, kteří jsou hodnoceni v klasifikačních obdobích klasifikačním stupněm nedostatečný /ve čtvrtletí se jeví tento výsledek jako pravděpodobný/ anebo z různých příčin nemohli být ve více předmětech hodnoceni, aniž by k tomu měli vážné zdravotní důvody.

Mezi ohrožené žáky řadíme i ty, u kterých došlo mezi klasifikačními obdobími k výraznému snížení prospěchového průměru.

Všichni tito žáci jsou vyhodnocováni na čtvrtletních pedagogických radách na základě zpráv třídního učitele a pedagogická rada doporučuje vhodné postupy pro další práci s těmito žáky.

Na výstupu se za neúspěšného žáka považuje ten, který neudělal maturitní zkoušku nebo ji opakuje.

Příčiny školní neúspěšnosti:

Příčiny neúspěšnosti žáka na našem typu školy mohou být velmi různorodé:

- Nezáměr o zvolený obor, obor nevhodně vybraný
- Domácí zázemí žáka, odlišné sociokulturní prostředí, nedostatečná podpora ze strany rodičů, neschopnost rodičů přimět žáka k pravidelné domácí přípravě a docházce do školy, problémy ve vztazích v rodině. Někdy se i sám žák chce co nejdříve z nevhodného rodinného prostředí osvobodit a stát se finančně samostatným.
- Morálně volní vlastnosti žáka a jeho osobnost – nedostatek motivace, vůle, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování, zdravotní komplikace, snížená inteligence, poruchy paměti apod.
- Časté krátkodobé absence nebo dlouhodobá souvislá absence
- Problémy ve vztazích ve škole – se spolužáky, s učitelem
- Ohrožení sociálně patologickými jevy
- Distanční výuka

Rizikové faktory vzniku školní neúspěšnosti:

Z dlouhodobých zkušeností z práce s těmito žáky na naší škole lze vytipovat rizikové oblasti, kde je třeba se na žáky z pohledu strategie předcházení školní neúspěšnosti zaměřit.

- Jedná se o žáky přestupující z jiných škol
- Opakující žáky
- Žáci procházející náročnou životní či rodinnou situací
- Žáci se zdravotními problémy závažnějšího charakteru
- Žáci s poruchami učení a chování
- Jazyková bariéra

Často na tyto žáky upozorní i nástupní dotazníky vyplňované zákonnými zástupci.

Upozorňující bývá také slabý prospěch na 2. stupni ZŠ a snížené stupně z chování.

V rámci prevence školní neúspěšnosti je třeba tyto žáky cíleně vyhledávat, sdělovat si vzájemně získané informace mezi pedagogickými pracovníky.

Řešení školní neúspěšnosti:

Základem řešení je spolupráce všech zúčastněných, kteří mohou se žákem pracovat – to jsou učitel, třídní učitel, učitel odborného výcviku, vychovatel/vychovatelka u ubytovaných žáků, výchovný poradce/VP/, metodik prevence, pracovníci školských poradenských zařízení a rodiče.

Zákonní zástupci u nezletilých žáků musí být vždy včas informováni, zpravidla na konci každého čtvrtletí a seznámeni s možnostmi nápravy ze strany školy a s doporučeními pro domácí přípravu s žákem. Vždy se domluví pravidelný komunikační systém.

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná kvalitní odborná diagnostika, na základě této diagnostiky pak škola zpracuje žákovi vhodná podpůrná opatření. Ta jsou volena individuálně na základě doporučení poradenských zařízení. Jedná se zejména o:

- Individuální přístup – motivace, respektování osobního tempa, vhodné metody a formy práce
- Poskytování individuálních konzultací a doručování
- Vypracování plánu pedagogické podpory
- Vypracování individuálního vzdělávacího plánu

U ostatních žáků:

- Zjištění příčin neúspěšnosti – pozorováním jako diagnostickou metodou, rozhovory s žákem a zákonnými zástupci, analýzou rozhovorů a formulováním možností náprav, zjištění učebního stylu žáka
- Nabídka doučování, konzultací
- Vytvoření podpůrného studijního plánu k doplnění či zvládnutí učiva, zpracování dílčího harmonogramu, aby žák získal pocit, že lze vše zvládnout - zejména u žáků s vysokou absencí /zajišťuje vyučující ve spolupráci s TU a VP/
- Zadávání pravidelných úkolů v přiměřeném rozsahu pro domácí přípravu žáka – zajišťuje vyučující
- Umožnit plnění zadaných úkolů i ve volných hodinách ve škole
- Užívat motivující metody hodnocení žáka, poskytování formativní zpětné vazby – hodnotit co žák umí, čeho dosáhl, v čem se zlepšil a snažit se najít něco pozitivního i u nejslabších žáků, posilovat sebedůvěru žáků, pracovat s chybou jako samozřejmou součástí procesu učení
- Pravidelný kontakt s rodiči žáka, je-li zájem z jejich strany
- Pracovat s klimatem třídy a začleňování těchto žáků do kolektivu
- Při selhání výše popsaných opatření pak motivovat žáka k opakování ročníku

U žáků v závěrečném ročníku studia:

- Pravidelná docházka na výuku
- Trénink dovedností k vykonání jednotlivých částí závěrečné či maturitní zkoušky
- Zvládání zátěžových situací, které se závěrem studia souvisejí – nácvik samostatného projevu před publikem, časově omezené provádění úkolů apod.
- Intenzivní a dlouhodobé opakování a procvičování znalostí

U ubytovaných žáků na DM:

- Zákonné zástupce zde v týdnu školní docházky nahrazuje vychovatel/vychovatelka
- Vychovatelé/ vychovatelky pravidelně sledují prospěch žáků a v případě potřeby po dohodě se zákonným zástupcem stanoví ubytovaným žákům omezení osobního volna na úkor zintenzivnění školní přípravy
- Vychovatelé/ vychovatelky pravidelně spolupracují s TU a VP

U všech žáků:

- Podporovat rozvoj následujících osobnostních a sociálních kompetencí:

Vlastní wellbeing – žák je zodpovědný za vlastní pohodu

Resilience – odolávání obtížným situacím – žák očekává překážky jako součást svého vzdělávacího procesu a věří ve svou schopnost růstu

Identita – žák pomocí sebepoznání řídí vlastní procesy

Budování a udržování zdravých vztahů – žák jedná s ohledem na etické a morální normy společnosti. Reflektuje vlastní chování, jeho dopad na mezilidské vztahy, a přijímá

odpovědnost za své činy a rozhodnutí. Respektuje a toleruje odlišnosti. Aktivně pracuje na budování vzájemného respektu ve škole. Chápe význam sociální angažovanosti a podílí se na činnostech ve prospěch komunity

Empatie a porozumění druhým – žák je schopen vést týmovou spolupráci efektivně, strategicky plánovat a realizovat komplexní projekty s ohledem na morální a etické hodnoty

· Pravidelně každé čtvrtletí vyhodnocovat na pedagogické radě situaci ve vzdělávání žáků. Konkretizovat žáky ohrožené školní neúspěšností, dohodnout k nim potřebné strategie a seznámit s tím zákonné zástupce žáků

· Všichni učitelé si u neprospívajících žáků vedou průběžně portfolio podkladů, ze kterého je prokazatelné, jaká opatření již vyučující provedl a jakých výsledků žák v návaznosti na to dosahuje

V Klatovech 15. 9. 2025

Vypracovala: Mgr. Marcela Pitnerová

Ing. Rabušicová
ředitelka školy

Preventivní program školy

1. Základní informace o škole

Název a adresa školy:

Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední zdravotnická škola a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196
Zřizovatel: Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň

Jméno a příjmení ředitelky školy: Ing. Soňa Rabušicová

Telefon: 376 310 039

E-mail: rabusicova.sona@oakt.cz

Jméno a příjmení zástupce ředitelky školy: Mgr. Jiří Bureš, Mgr. Lukáš Rendl

Telefon: 376 313 551, 376 311 556, 376 313 557

E-mail: bares.jiri@oakt.cz, rendl.lukas@szsklatovy.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce: Ing. Květoslava Steidlová

Telefon: 376 310 939

E-mail: steidlova.kvetoslava@oakt.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Marcela Pitnerová

Telefon: 376 313 557

E-mail: pitnerova.marcela@szsklatovy.cz

Obory a počet tříd:

praktická sestra	4 třídy
zdravotnické lyceum	4 třídy - 2 paralelní v 3. ročníku
lyceum	1 třída
kosmetička	4/2 třídy
masér sportovní a rekondiční	4/2 třídy
OA	9 tříd - 2 paralelní v 3. ročníku

Školu tvoří pravidelně modernizované budovy v Plánické ulici a v Kollárově ulici (s vlastním venkovním atriem využívaným žáky, v blízkosti vlakového a autobusového nádraží) a budova na Erbenově náměstí, která slouží k praktické výuce kosmetiček a masérů. Praktická výuka žáků na oboru praktická sestra je zajišťována v Klatovské nemocnici, a.s. Žáci na oboru masér se střídají na praxi ve 3. a 4. ročníku na rehabilitačním oddělení v Klatovské nemocnici podle předem stanoveného rozpisu. Žákům OA je k dispozici budova v Plánické ulici čp. 196. Ve školním roce 2025/2026 navštěvuje SZŠ 353 žáků denního studia v 22 třídách a OA 259 žáků denního studia v 9 třídách. Kromě klatovských a dojíždějících žáků z blízkého okolí je část žáků internátních. Ti jsou ubytováni na DM OA v Puškinově ulici nebo DM SPŠ ve Voříškově ulici.

Stravování je pro žáky zajištěno v naší školní jídelně v Puškinovo ulici, která je vzdálená od školy cca 15 minut. Tato možnost není příliš využívána vzhledem ke vzdálenosti školní jídelny od školy. Žáci SZŠ mají možnost navštěvovat školní i jídelnu v Koldinově ulici.

Ve škole pracují kromě interních i externí vyučující, kteří se rovněž podílejí na realizaci MPP.

Na dobré úrovni je i spolupráce s spolky rodičů a přátel školy.

2. Analýza situace

Škola spolupracuje s mnoha organizacemi v místě i v rámci Plzeňského kraje.

Většina pedagogů školy spolupracuje na realizaci MPP v rámci výuky i při mimoškolních aktivitách. Učitelé průběžně sledují a zjišťují informace z oblasti sociálně nežádoucích jevů ve škole.

Mezi nejčastěji vyskytující se rizikové formy chování i nadále patří pozdní omlouvání nepřítomnosti ve škole, nevhodné chování žáků, nevhodná komunikace – vulgarismy a závislosti – především kouření. Mezi problémové oblasti lze zařadit i nezdravý životní styl včetně poruch příjmu potravy – obezita, anorexie, bulimie. Problémem byly v minulosti i krádeže osobních věcí žáků SZŠ. V současné době jsou šatny přístupné po celou dobu výuky, krádeže řešeny nebyly. Ojedinele se jako problém v oblasti chování objevuje chování na sociálních sítích – nevhodné komentáře k zevnějšku a chování dané osoby,

K maturitním zkouškám nebyli i v letošním školním roce připuštěni všichni žáci.

Maturitní zkoušku konalo na OA 59 žáků, 43 složilo zkoušku úspěšně, na SZŠ konalo maturitní zkoušku 65 žáků 4. ročníků, úspěšně složilo zkoušku 34 žáků.

3. Zdroje získávání informací

Informace získávají TU a ostatní vyučující přímo od rodičů na třídních schůzkách, kde jsou rodiče informováni TU o prospěchu, docházce a chování žáků. Důležitým zdrojem informací jsou sami žáci, kteří se podílejí na řadě aktivit směřujících k prevenci – žáci SZŠ se podílejí i na proškolení žáků vybraných ZŠ a SŠ v našem regionu. Svými aktivitami pomáhají v boji proti AIDS, tabakismu, kyberšikaně atd.

Zdrojem informací od žáků jsou i dotazníky, které se vztahují k problematice klimatu ve třídě, škole, vztahu k drogám, alkoholu, kouření atd.

Žáci mají k dispozici nástěnku, kde mohou vyjádřit a sdělit své potřeby a přání, rovněž se mohou vyjádřit prostřednictvím e-mailové pošty či schránky důvěry umístěné v hlavní budově školy. Žáci mají možnost konzultace s metodičkou, výchovnou poradkyní a s ostatními vyučujícími.

4. Hodnocení MPP za školní rok 2024/2025

V průběhu školního roku pedagogové školy systematicky pracovali se všemi žáky všech oborů i ročníků. Jejich práce směřovala k sebepoznávání a seberealizaci žáků, k jejich toleranci a etickému chování, spoluzodpovědnosti a vhodné komunikaci. Naším cílem bylo rovněž upevňování kolektivu a zlepšení vztahů mezi žáky jednotlivých tříd a oborů a mezi žáky a pedagogy. Žáci též byli a jsou neustále směřováni k sebehodnocení, jež je i součástí vyučovacího procesu, zejména pak praktické výuky.

V oblasti prevence drogových závislostí, alkoholismu, kouření a užívání návykových látek většina žáků zná negativa i pozitiva jejich účinku. Žáci projevují zájem o přednášky a besedy s touto problematikou a sami se v nich aktivně zapojují. Značnou část naší prevence věnujeme negativnímu dopadu kouření (dotazníky, domluvy, vysvětlování, zákony, školní řád, příklady atd.). Do určité míry byl zaznamenán pokles kuřáků v těsné blízkosti naší školy. Žáky pod vlivem jiných návykových látek či alkoholu jsme v době výuky nezaznamenali.

V oblasti prevence záškoláctví jsou obzvláště monitorováni problémoví žáci, a to zejména třídními učiteli, výchovnou poradkyní, ale i ostatními pedagogy. Je snaha začleňovat i žáky z Ukrajiny, situace není vždy snadná, neboť jazyková bariéra u některých žáků dlouho přetrvává.

V oblasti prevence násilí, násilného chování nebyl v tomto školním roce zaznamenán žádný přestupek. Žáci naší školy jsou vedeni k otevřenosti, toleranci a k hledání řešení konfliktů nenásilnou cestou. Děje se tak v rámci teoretické i praktické výuky.

I přes zvýšené kontroly pedagogů a ostatních pracovníků školy bylo zaznamenáno poškození majetku školy. Poškození se týkalo lavic a židlí – popisy, obrázky. Opakovaně dochází i k poškození šatních skříní v šatnách žáků. Žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení. I zde upřednostňujeme domluvu a alternativní způsoby řešení přestupků.

V oblasti zdravého životního stylu jsou žáci vedeni k péči o své tělo a zevnějšek. Většina projevuje zájem o zdravý životní styl a jsou schopni přemýšlet o vlivu médií a reklamy na svůj život.

Žáci obecně rádi diskutují na všechna témata vztahující se k preventivnímu programu, nečiní jim potíže komunikovat a hájit vlastní názory a práva. Aktivně se zapojují do tvorby aktuálních nástěnek. Směrem k vyučujícím jsou otevření a obracejí se na ně i při hledání řešení svých osobních problémů. Žáci i pedagogové jsou dobře informováni a vědí na koho se v případě potíží obrátit.

V rámci prevence spolupracuje škola se spolky rodičů a přátel školy, které finančně přispívají na akce pořádané pro žáky školy.

Naši žáci se v průběhu školního roku zúčastnili celé řady akcí, které přispěly k rozvoji jejich komunikativních schopností, rozvoji zdravého sebevědomí a přípravy na další studia a život. Své vědomosti a dovednosti se snaží předat žákům středních a základních škol během Týdne pro zdraví pod vedením a dohledem našich pedagogů. Veškeré ohlasy na jejich činnosti jsou velmi pozitivní a patří jim všem za to poděkování.

Přehled aktivit ve školním roce 2024/2025

Viz „Výroční zpráva o činnosti školy 2024/2025“

V průběhu školního roku jsou i nadále pravidelně upravovány nástěnky s aktuálními tématy / poruchy výživy, práva a povinnosti žáků jako občanů ČR, prevence kouření, kyberšikana, domácí násilí, prevence AIDS atd. /.

Žáci též mají k dispozici propagační materiály.

V rámci volnočasových aktivit je žákům k dispozici studovna, knihovna, posilovna.

Všechny akce, do kterých byli žáci naší školy zapojeni, měly vždy velmi pozitivní ohlas.

5. Minimální preventivní program na šk. rok 2025/2026

A) Oblasti prevence

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu, kouření, užívání návykových medikamentů
2. Prevence násilí a šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů
Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu
3. Prevence rizikového sexuálního chování a závažných pohlavně přenosných onemocnění
4. Prevence kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování
Právní odpovědnost
5. Prevence záškoláctví
6. Zdravý životní styl
Prevence vzniku poruch příjmu potravy
7. Prevence virtuálních drog – patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

B) Cíle, kterých chceme dosáhnout a ukazatele úspěchu

1. Obecné cíle

- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- spolupracovat a zapojovat se do projektů – akcí realizovaných jinými odbornými subjekty
- pravidelně navštěvovat a vyhledávat tematická divadelní a filmová představení, přednášky a besedy s odborníky, nabízet propagační materiály, četbu knih a časopisů s danou tematikou, zajisti exkurze na vybraných pracovištích ...
- usilovat o dobré vztahy mezi rodinou a školou
- zajistit pravidelné schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet
- nabídnout rodičům možnost vzdělávání a didaktické materiály, poradenskou činnost

2. Konkrétní cíle

a) Prevence drogových závislostí, alkoholismu, kouření, užívání návykových medikamentů

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu, tabáku, analgetik, sedativ
- předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog, alkoholu a jiných látek

Ukazatele úspěchu:

- mezi žáky nekolují „zažité“ mýty o drogách
- žáci mají reálný obraz „světa drog“ – znají negativa i pozitiva
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci žáků, vycházející z jejich nápadů a potřeb
- škola za spoluúčasti žáků pořádá výlety, exkurze, mimoškolní aktivity atd.
- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s pedagogy
- žáci jsou dobře informováni a vědí na koho se v případě potíží obrátit

b) Prevence násilí a šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu / stáří x mládí ... /
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT
- zasvětit do problematiky šikany i nepedagogické pracovníky
- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích ...

Ukazatele úspěchu:

- mezi žáky nebudí šikana
- žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- žáci samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- žáci mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (spol. akce, výlety atd.)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- žáci se zajímají o multikulturní společnost a postoje (rasismus, xenofobie ...)

- žáci mají zájem o různá náboženství a kultury
- žáci mají dostatek informací a znají rizika extremistických organizací, ideologií, sekt ...
- žáci jsou ochotni řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení
- žáci jeví zájem o návštěvy odborníků z jiných subjektů

c) Prevence rizikového sexuálního chování a závažných pohlavně přenosných onemocnění

Cíle:

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování – promiskuitě, nebezpečím nechráněného styku, nemocem ...
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska ...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání, sexuálního vydírání, pornografie, znásilnění ...

Ukazatele úspěchu:

- žáci dokážou říci NE a umějí NE i přijmout – jednají asertivně
- žáci k sexu zaujímají zodpovědný postoj – znají rizika i pozitiva
- žáci dávají přednost dlouhodobějším vztahům postavených na lásce, partnerství a přátelství
- žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství ...
- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice

d) Prevence kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování (Právní odpovědnost)

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků
- zasvětit žáky do ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, řádu obecně ...
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti, Chartu práv dítěte, Ústavu ČR atd.
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení
- žáci respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- žáci vědí na koho se obrátit v případě potíží, a to nejen na půdě školy
- žáci – škola má nízkou úroveň kriminality, delikvence, vandalismu
- žáci mají důvěru v pedagogický sbor

e/ Prevence záškoláctví

Cíle:

- snížit počet zameškaných hodin
- posilovat hodnotu vzdělání
- posilovat smysl pro povinnost
- řídit se ŠŘ a pokyny MŠMT při řešení neomluvené absence, spolupracovat s dalšími subjekty

Ukazatele úspěchu:

- počet zameškaných neomluvených hodin klesá
- žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity – cítí potřebu vzdělání
- škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku

f) Prevence vzniku poruch příjmu potravy

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres ...
- seznámit žáky s různými styly života (vegetariánství, život v komunitách, plastická chirurgie ...)
- předcházet vzniku a rozvoji poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita ...

Ukazatele úspěchu:

- žáci mají zájem o zdravý životní styl
- žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo
- žáci znají negativa a pozitiva různých stylů života
- žáci přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život a mají potřebu o tom diskutovat

g) Prevence virtuálních drog – patologického hráčství a závislostí na počítačových hrách

Cíle:

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, výherní automaty, sázení
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – ztráta reality, bezcitnost, snížení sebekontroly, stupňující se násilí, rozvoj závislostí

Ukazatele úspěchu:

- žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog

3. Činnosti nutné k dosažení cíle

(v rámci vyučovacích povinností)

a/ Prevence drogových závislostí, alkoholismu, kouření, užívání návykových medikamentů

- CHE – hydroxyderiváty – alkoholy, alkaloidy, léčiva
- VKZ – prevence užívání návykových látek
- KLP – prevence užívání návykových látek
- BIO – prevence užívání návykových látek
- OSN – zákaz nosit, držet a distribuovat návykové látky na pracovišti odborné výuky (Mgr. Šmídová, Mgr. Turečková, Mgr. Červená, Mgr. Vejskalová, Mgr. Voráčková, Mgr. Kasalová, Bc. L. Rathová, bezp. technik KN, a. s.)
- NEJ + NJS – drogy, alkohol, kouření
- ANJ + AKT, AZT – kouření, alkohol, drogy
- SNJ – zdraví – prevence závislostí
- PSC – psychopatologie všedního dne
- PSK – prevence závislostí obecně
- OSE – drogová závislost + prevence
- PP – drogová závislost, prevence, poskytování první pomoci

*b/ Prevence násilí a šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů
Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu*

- OBN
 - současné problémy společenského života
 - sociální problémy současné české společnosti, multikulturní společnost
 - soužití majority s minoritami, lidská práva a svobody, základní ideologické proudy
 - současné problémy společenského života
- ANJ
 - generační problémy, charakterové vlastnosti, společenské a zdvořilostní fráze
 - osobní vztahy, přátelé
- PSK prevence násilí, CAN, šikany, rozvoj mezilidských vztahů
- VKZ prevence šikany, osvojování si zásad etického chování a empatie
- OBN prevence xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismus
- OSN vést žáky k rozvoji postojů tolerance a respektu
- ANJ přátelé, kolektiv, šikana, rasismus
- NEJ budoucí partner/partnerka, povahové vlastnosti – vzájemná tolerance, přátelé, kolektiv
- DEJ tolerance národnostních menšin, jiných kultur a náboženství, prevence rasismu, respektování lidských práv, předsudky
- LIV znaky kultur žijících na našem území – tolerance národnostních menšin
- NEJ škola – prevence negativních jevů ve škole, šikana
přátelé – tolerance v kolektivu, prevence šikany, rasismu, pocity, emoce, šikana, fobie ve společnosti
- VYT charakteristika dějin kultury v různých oblastech – tolerance jiných kultur, náboženství
- PSY psychopatologie všedního dne

c/ Prevence rizikového sexuálního chování a závažných pohlavně přenosných onemocnění

- OSE pohlavně přenosná onemocnění a jejich prevence

d/ Prevence kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování

Právní odpovědnost

- ANJ volný čas
- MAT finanční gramotnost
- PSK formy násilného chování
- OBN seznámení žáků s právním řádem ČR a s riziky spojenými s nežádoucím chováním
- SOC seznámení žáků s právním řádem ČR a s riziky spojenými s nežádoucím chováním
- DEJ formulace svých názorů, vedení dialogu s partnery, přijímat odpovědnost za své jednání

e/ Prevence záškoláctví

- ANJ, NEJ škola, vzdělání
- TH všechny třídy/třídní učitelky + ostatní pedagogové

f/ Zdravý životní styl

Prevence vzniku poruch příjmu potravy

- ANJ – zdravý životní styl
- AKT + AZT – zdravý životní styl, zdraví a nemoc
- PSK – zdravý životní styl
- NEJ – zdravý životní styl, poruchy příjmu potravy
- ANJ + AJS – zdravý životní styl, poruchy příjmu potravy
- NEJ – zdravý životní styl, ochrana zdraví, prevence poruch příjmu potravy
- SNJ – zdraví
- ZDR – zdravý životní styl
- OSE – zdravý životní styl, prevence poruch příjmu potravy
- SOM – zdravá výživa – složení stravy

g/ Prevence virtuálních drog – patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

- ICT
- PSK
- AJS zdraví – prevence závislosti

Na prevenci sociálně patologických jevů se podílejí a zodpovídají za ni všichni pedagogové školy dle svých osobních úvazků a v rámci dalších povinností mimo vyučování.

4. Přehled akcí na školní rok 2024 / 2025

Viz „Výroční zpráva o činnosti školy 2024/2025“

- rozvoj další spolupráce s Policií ČR, AČR, HZS v oblasti přednášek, preventivních akcí atd.
- spolupráce s výchovnou poradkyní Ing. Steidlovou
- Spolupráce s dalšími institucemi:
 - PPP Klatovy, Domažlice
 - Policie ČR – Klatovy
 - Probační a mediační služba Klatovy
 - Psychiatrická ambulance Klatovy
 - Pediatr, praktický lékař – dle místa bydliště žáků
 - Okresní metodik preventivních aktivit
 - Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní – Klatovy
 - Tyfloservis Plzeň
 - Klub Chapadlo Klatovy

Zdroje a literatura – stávající platné dokumenty v resortu MŠMT (metodické pokyny, vyhlášky, zákony)

Školní program proti šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky (např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí), tak i útoky slovní (v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování nebo ponižování).

Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace (tzv. kyberšikanou – zneužití ICT, zejména pak mobilních telefonů a internetu).

1. Prevence

- každý z pedagogů podporuje ve svých hodinách (teoretických i v rámci praktického vyučování) i mimo ně u žáků solidaritu, toleranci, vědomí sounáležitosti, uplatňuje spolupráci mezi žáky a rozvíjí jejich vzájemný respekt
- učitelé rozvíjejí u žáků jednání v souladu s právními normami s důrazem na právní odpovědnost jedince, žáci všech třetích ročníků se v rámci prevence účastní přednášky na téma právní a profesní odpovědnost člověka (zajišťuje ŠMP Mgr. Pitnerová ve spolupráci s mluvčím Policie ČR p. Schönem)
- pedagogičtí pracovníci vedou své žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka
- všichni učitelé pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka
- třídní učitelé, ale i ostatní pedagogové posilují a vytvářejí podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- pedagogové a ostatní pracovníci školy jsou příkladem pro své žáky, tzn. chovají se k žákům s úctou, pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a příjemné klima ve škole i mimo (např. při praktické výuce v nemocnici, na pracovišti kosmetiček a masérů, na exkurzích, školních výletech atd.)
- všichni pracovníci školy si všímají nepřímých varovných signálů (žák před vyučováním postává před dveřmi třídy, je osamocen, při hodině je zdrojem posměchu, nemá kamarády, je nešťastný atd.) a v případě zjištění své poznatky hlásí třídnímu učiteli, výchovné poradkyni Ing. Steidlové, zástupci ředitelky školy (Mgr. Rendlovi), školnímu metodikovi prevence (Mgr. Pitnerové)
- téma šikany je jako jedno z témat zařazováno do hodin občanské nauky, psychologie, všichni žáci prvních ročníků se účastní v rámci prevence přednášky a besedy na téma kyberšikana a rizika sociálních sítí (zajišťuje ŠMP Mgr. Pitnerová)
- s programem proti šikanování jsou seznámeni všichni pracovníci školy, je všem k dispozici v tištěné podobě a na PC – Učitelé
- řídící učitelé s krizovým plánem školy a sankcemi seznámí žáky na začátku školního roku a dle potřeby připomenou opakovaně v průběhu školního roku

2. Krizový plán u počáteční šikany

V případě, že se objeví některý z nepřímých signálů šikany (uvedeno viz. výše), některý z pedagogů či pracovníků školy je svědkem lehké formy šikany, někdo z žáků upozorní na šikanu, postupuje se následovně:

1) Vyšetřování

- výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem provedou rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, rozhovor se svědky a obětí

2) Zajištění ochrany oběti, obětí

3) Rozhovor s agresorem, agresory

4) Informovat vedení školy (Ř, ZŘ)

5) Navrhnout opatření, potrestání agresorů

6) Informovat rodiče žáka, žáků

7) Spolupracovat i s odbornými pracovišti (např. pedagogicko – psychologická poradna)

8) třídní schůzka žáků + následná práce s celou třídou

3. Krizový plán u pokročilé šikany s neobvyklou formou

V případě násilí vůči oběti či hrubého fyzického útoku, v případě skupinového násilí vůči oběti (tzv. třídní lynčování) se postupuje následovně:

1) Zajistit bezprostřední ochranu oběti, obětí – zajistí sám pedagog nebo za pomoci kolegů, event. sežene pomoc (např. vyšle službu pro pomoc)

2) Přivolat další pedagogické pracovníky za účelem zabránění dalšímu násilí, zabránit domluvě agresorů, odvést oběť, oběti do bezpečí

3) O události informovat zástupce ředitelky školy, výchovnou poradkyni a ředitelku školy

4) Informovat policii ČR – tel. 158, 974 334 654 a pokračovat ve vlastním vyšetřování události

5) Informovat rodiče žáka, žáků

6) Rozhovor s obětí a informátory, nalezení svědků a konfrontační rozhovory se svědky

7) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory (není vhodné konfrontovat agresory s obětí)

8) Navrhnout běžná, ale i mimořádná nápravná opatření (napomenutí, důtka, snížení známky z chování, převedení do jiné třídy, skupiny, vyloučení ze školy, doporučení umístění žáka do pobytového oddělení střediska výchovné péče, dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu)

9) Spolupracovat i s odbornými pracovišti a orgány (např. pedagogicko-psychologická poradna, orgán sociálně právní ochrany dítěte – OSPOD Klatovy, Policie ČR atd.)

10) Umožnit agresorovi individuální výchovný plán

11) Třídní schůzka žáků + následná práce s celou třídou

Tento program vychází z Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

Č.j. MSMT – 22294/2013–1

V Klatovech 15. 9. 2025

Vypracovala: Mgr. Marcela Pitnerová

Ing. Rabušicová
ředitelka školy

Plán práce s nadanými žáky

Definice nadaného žáka

Nadaní žáci vykazují mimořádné schopnosti v oblasti rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Vytvářejí se rychleji než jejich vrstevníci, výborně logicky uvažují, jsou zvědavější, dobře motivovaní, kreativní, rychle se učí a chápou. Mají velmi dobré vyjadřovací schopnosti, široký okruh zájmů, často čtou už před nástupem do školy, preferují vlastní způsoby řešení problémů. Běžné školní postupy nadaným dětem nevyhovují, odmítají jednoduché úkoly, drill a mechanické opakování. Pokud nejsou přiměřeně zaměstnané, tak se nudí a mohou rušit učitele i spolužáky, cítí se nepochopené a sociálně izolované.^[1]

Za vysoce intelektově nadané jsou považováni jedinci s IQ nad 130 (asi 2% populace). Nadání je chápáno nejen ve vztahu k intelektovým schopnostem, ale jako komplexní jev, který zahrnuje celou osobnost jedince. Optimální rozvoj nadání závisí na součinnosti nadprůměrných rozumových dispozic, motivace, kreativity i externích faktorů (vliv rodiny, školy, vrstevníků).^[4]

Legislativa

Vzdělávání nadaných žáků je v České republice upraveno zákonem. Nadaní žáci jsou postaveni na stejnou úroveň jako žáci, kteří mají speciální vzdělávací potřeby.

Významnou změnou ve vzdělávání nadaných žáků v ČR bylo přijetí reformy ve vzdělávání, tzv. inkluzivního vzdělávání. Tato reforma je účinná od 1. září 2016.

Mezi základní legislativní dokumenty, které se v ČR zabývají problematikou vzdělávání nadaných žáků, patří:

- *Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon).* Tento zákon upravuje vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů především v § 17 a § 18. Umožňuje nadaným žákům např. rozšířenou výuku některých předmětů, přeskokování ročníků či výuku dle individuálního vzdělávacího plánu.
- *Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných* se věnuje nadaným žákům v části čtvrté, v § 27 až § 31. Ředitel školy může pro nadané vytvářet skupiny, případně se mohou nadaní žáci vzdělávat formou stáží v jiné škole. Je možné jim rozšířit obsah vzdělávání, případně umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.^[6]

Organizační formy práce s nadanými

Výuka nadaných žáků se realizuje ve třech základních organizačních formách:

- *Separace* – v této variantě jde o výuku v samostatné škole, nebo třídě pro nadané žáky. Výhodou je nižší počet žáků, uzpůsobení podmínek, učeben, pomůcek a větší pokrok v rozvoji nadání. Nevýhodou je pak jistá sociální izolovanost. V České republice k této variantě patří i domácí vzdělávání. a přestup žáků na víceletá gymnázia.
- *Integrace* – v této variantě je nadaný žák vzděláván v běžné škole a třídě v heterogenní skupině dětí. Učitelé se mu individuálně věnují např. s využitím individuálního vzdělávacího plánu a dalších podpůrných opatření. Výhodou této varianty je, že žák může docházet do spádové školy v místě bydliště a nemění kamarády, nevýhodou pak nízká motivace a nedostatečná stimulace. Tato varianta je v českých školách nejběžnější.
- *Přechodové (kombinované formy)* - vzájemná kombinace obou předchozích variant. Část výuky probíhá v běžné třídě a na část se nadaní žáci seskupují do skupin či bloků, ve kterých získávají rovnocenné partnery pro komunikaci a spolupráci.

Základní přístupy ve vzdělávání nadaných žáků

V edukaci nadaných existují dva přístupy, které lze aplikovat na každé úrovni vzdělávání – akcelerace (urychlení) a enrichment (obohacení).^[4] Oba přístupy se v ČR uplatňují.

- **Akcelerace (urychlení)** - umožňuje dítěti výuku na vyšší úrovni, než mu náleží dle věku. Jde o zrychlení tempa výuky, případně vynechání učiva, které už dítě zná. Nadaný žák může postupovat rychleji v jednom, několika nebo ve všech předmětech. Urychlení zahrnuje předčasný nástup do školy před šestým rokem, dřívější vstup na vyšší stupeň vzdělávání, přeskokování ročníků, paralelní studium ve více třídách, seskupování studentů s lepšími výsledky v určitých předmětech nebo zhuštění studia či mentoring. Dalšími možnostmi jsou různé mimoškolní aktivity a vzdělávací kurzy. Výhodou akcelerace je snížení monotónního opakování učiva. Zvýší se produktivita práce nadaného žáka a sníží případná neúspěšnost. Podnětné a zajímavé prostředí zvyšuje motivaci žáka.
- **Enrichment (obohacení)** - jde o prohloubení, rozšíření a obohacení učiva nad rámec běžných osnov. Cílem je učivo obohatit o další informace, stimulovat žáka k objevování, vyhledávání dalších souvislostí, kreativnímu řešení problémů a aplikaci poznatků v praxi. Formy enrichmentu jsou např. nezávislé studium, práce na projektech, exkurze, soutěže, vzdělávací kluby, zapojení externích spolupracovníků do výuky. Principy obohacení jsou známé i v českých školách – na víceletých gymnáziích a ve specializovaných třídách.

Zásady práce s nadanými žáky

Výuka nadaných žáků by měla být dostatečně náročná, motivující a stimulující. Učitel vzdělávací postupy optimalizuje podle potřeb nadaných žáků. Mezi hlavní zásady patří:

- Neautoritativní komunikace, naslouchání
- Prostor pro prezentaci
- Společné hodnocení
- Umožnit pracovat rychlejším tempem
- Méně procvičování a mechanického opakování
- Náročnější výuka
- Větší samostatnost a nezávislost
- Kreativní a abstraktní úkoly
- Opora o vlastní zájmy

Metody práce s nadanými žáky

Metody práce s nadanými žáky by měly akceptovat jejich specifické potřeby, respektovat jejich osobnost, podporovat motivaci, samostatnost a podněcovat vyšší úroveň myšlení. Vhodné jsou inovativní metody výuky, např. metody aktivizující, které umožňují aktivní zapojení žáka do výuky. Mezi tyto metody, které lze využít (nejen) pro nadané žáky patří například:

- Diskusní metody
- Heuristické metody
- Projektové učení
- Samostatná práce
- Situační a inscenační metody
- Didaktické hry
- Brainstorming
- Kritické čtení a psaní
- Mentální mapy

V Klatovech 15. 9. 2025

Vypracovala: Mgr. Marcela Pitnerová

Ing. Rabušicová, ředitelka školy